

FACT BOOK

เขตการค้าเสรี ไทย - อินเดีย

Thailand - India Free Trade Agreement : TIETA

เขตการค้าเสรี ไทย-อินเดีย

Thailand-India Free Trade Agreement : TIFTA

FACT BOOK

อินเดียเป็นประเทศที่มีประชากรกว่า 1,130 ล้านคน **มากเป็นอันดับที่สองของโลกรองจากจีน** ซึ่งหากพิจารณาเฉพาะกลุ่มประชากรที่ร่ำรวยที่สุดในอินเดียร้อยละ 10 อันดับแรก ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว (GDP per capital) ประมาณ 3,400 เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี ก็จะมีจำนวนมากถึง 100 ล้านคน มากกว่าจำนวนคนไทยทั้งประเทศถึง 1.7 เท่า ยังไม่นับรวมประชากรรายได้กลางและต่ำของอินเดียอีกกว่า 900 ล้านคน ดังนั้น ด้วยขนาดของตลาดที่ใหญ่กว่าประชากรทั้งหมดของอาเซียนรวมกัน ประกอบกับแนวโน้มการค้าระหว่างกันที่ขยายอย่างต่อเนื่อง อินเดียจึงเป็นตลาดใหม่ที่มีศักยภาพสูงในการรองรับสินค้าส่งออกที่ไทยไม่อาจจะละเลยได้เลย

แนวคิดในการขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน ในรูปของการจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือ Free Trade Agreement (FTA) ระหว่างไทย-อินเดีย เริ่มขึ้นเมื่อนายกรัฐมนตรีของไทย (พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร) และผู้นำอินเดีย (นายอาตัล ปิหารีวัชเปย์) มีความเห็นร่วมกันในหลักการของ FTA และกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วม 2 ประเทศ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย ซึ่งผลของการศึกษาสรุปได้ว่าการจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย มีความเป็นไปได้และจะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันโดยจะช่วยขยายการค้าของทั้งสองประเทศ ทำให้การค้ากันในสินค้าหลากหลายมากยิ่งขึ้นกว่าในปัจจุบัน รวมทั้งก่อให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาต่างๆ ที่สำคัญ เช่น การท่องเที่ยว การศึกษา การเงินการธนาคาร การสาธารณสุข การบิน และการขนส่งระหว่างประเทศ เป็นต้น นอกจากผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองฝ่ายแล้ว ความสำคัญอีกประการหนึ่งของเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย เป็นความสำคัญในเชิงกลยุทธ์เพื่อรักษาสถานภาพของไทยในฐานะคู่ค้าสำคัญของอินเดีย ช่วยให้ไทยได้เปรียบคู่แข่งจากประเทศอื่นในด้านราคา

ทั้งนี้ ผลการศึกษาร่วมกันดังกล่าวได้นำไปสู่การจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรี (FTA) ไทย-อินเดีย ซึ่งได้มีการลงนามไปเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2546 โดยรัฐมนตรีพาณิชย์ของทั้งสองประเทศ ซึ่งกรอบความตกลงดังกล่าวจะถูกใช้เป็นแนวทางในการเจรจาจัดทำ FTA ซึ่งจะกำหนดหัวข้อการหารือ ขอบเขตของการเปิดเสรีการค้าเป้าหมายของ FTA และกำหนดระยะเวลาการเปิดเสรีการค้าลงทุน เป็นต้น

กรอบความตกลง FTA ไทย-อินเดีย

ไทยและอินเดียได้กำหนดหัวข้อการเจรจา FTA ไว้ 5 หัวข้อ ภายใต้กรอบความตกลงดังกล่าว ซึ่งคณะเจรจาของทั้งสองฝ่ายจะได้หารือเจรจาแลกเปลี่ยนการเปิดเสรีให้เป็นไปตามกรอบที่ได้วางไว้ ดังนี้

การค้าสินค้า	ยกเลิกมาตรการภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษี (NTB) โดยกำหนดเป้าหมายเป็นเขตการค้าเสรีในปี 2010 (พ.ศ.2553)
การค้าบริการ	กำหนดให้ทยอยเปิดเสรีในสาขาที่มีความพร้อมก่อน
การลงทุน	กำหนดกฎเกณฑ์ที่กระตุ้นการค้าและการลงทุนระหว่างกัน
ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ	แสวงหาความร่วมมือใหม่ๆ และสร้างกลไกในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เช่น การประชุมเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ การท่องเที่ยว และการสาธารณสุข เป็นต้น
มาตรการอำนวยความสะดวกทาง การค้าและการลงทุน	การอำนวยความสะดวกด้านพิธีการศุลกากร และจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมมือในด้านมาตรฐานและการตรวจสอบมาตรฐาน (Mutual Recognition Arrangement : MRA)

ปัจจุบัน ทั้งสองฝ่ายยังอยู่ในระหว่างการเจรจาเพื่อจัดทำ FTA ตามกรอบความตกลงข้างต้นโดยเร็ว

อินเดียได้รับเอกราชจากอังกฤษเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 1947 (พ.ศ.2490) โดยการนำของมหาตมะ คานธี และนายเยาฮาลาล เนรู (ซึ่งภายหลังได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของอินเดีย) หลังจากนั้น สงครามภายในประเทศอันเกิดจากความแตกต่างในด้านศาสนา (ฮินดูและอิสลาม) ได้แบ่งแยก ปากีสถานและบังกลาเทศออกจากอินเดีย ปัจจุบันอินเดียเป็นประเทศประชาธิปไตยที่ใหญ่ที่สุดในโลก เมื่อวัดจากจำนวนประชากรซึ่งมากเป็นอันดับสองของโลก (กว่า 1,130 ล้านคน) และอัตราการเพิ่มประชากรถึงร้อยละ 1.6 ต่อปี ซึ่งอัตรานี้อินเดียจะกลายเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในโลก โดยแซงหน้า จีนภายในอีก 20 ปีข้างหน้า หรือใน ค.ศ. 2028 (พ.ศ. 2571)

ข้อมูลทั่วไป

แหล่งที่ตั้ง	ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้ ทิศเหนือ : ปากีสถาน จีน เนปาล และภูฏาน ทิศตะวันตก : ปากีสถาน และทะเลอาระเบีย ทิศตะวันออก : พม่า บังกลาเทศ และอ่าวเบงกอล ทิศใต้ : ศรีลังกา และมหาสมุทรอินเดีย
พื้นที่	3,287,590 ตารางกิโลเมตร ใหญ่เป็นอันดับ 7 ของโลก
เมืองหลวง	กรุงนิวเดลี (New Delhi)
เมืองสำคัญ	มุมไบ (ชื่อเดิม บอมเบย์) เป็นศูนย์กลางทางการค้า การเงิน และการคมนาคม เป็นเมืองท่าสำคัญและเป็นแหล่งผลิตภาพยนตร์ฮินดีที่ใหญ่ที่สุด

	บังกลอร์ เป็นเมืองศูนย์กลางของอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ การบิน และอวกาศ ถือเป็น Silicon Valley ของอินเดีย เซไน เป็นศูนย์กลางธุรกิจทางภาคใต้ของอินเดีย มีอุตสาหกรรมรถยนต์เป็นอุตสาหกรรมหลัก กัลกัตตา เป็นเมืองหลวงเก่าของอินเดีย และเป็นเมืองใหญ่อันดับ 2 ของประเทศ
ภูมิอากาศ	ภูมิอากาศแตกต่างกันอย่างมาก เนื่องจากมีพื้นที่กว้างใหญ่ ตอนเหนืออยู่ในเขตหนาว ขณะที่ตอนใต้อยู่ในเขตร้อนชื้น ทางเหนือมีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่านคือแม่น้ำสินธุและคงคา จึงอุดมสมบูรณ์กว่าตอนใต้ซึ่งมีแม่น้ำสายสั้นๆ อุณหภูมิเฉลี่ยในช่วงฤดูร้อนประมาณ 35 องศาเซลเซียส และประมาณ 10 องศาเซลเซียส ในช่วงฤดูหนาว
ทรัพยากรธรรมชาติ	ถ่านหิน แร่เหล็ก แมงกานีส ไมกาบ็อกไซต์ โทเทเนียม โครไมท์ ก๊าซธรรมชาติ เพชร บีโตรเลียม หินปูน
ประชากร	1.13 พันล้านคน (2550) มากเป็นอันดับ 2 ของโลก
อัตราการขยายตัวของประชากร	ร้อยละ 1.4 (2550)
เชื้อชาติ	ฮินโด-อารยันร้อยละ 72 ดราวิเดียนร้อยละ 25 มองโกลอยด์ร้อยละ 2 และอื่นๆ ร้อยละ 1
ภาษา	ภาษาฮินดี เป็นภาษาที่ใช้โดยประชาชนส่วนใหญ่ และเป็นภาษาประจำชาติ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในวงราชการและธุรกิจ นอกจากนั้นยังมีภาษาท้องถิ่นที่ถือเป็นภาษาทางการอีก 14 ภาษา เช่น ภาษาเบงกาลี เตลูกู และทมิฬ เป็นต้น

ศาสนา	ฮินดูร้อยละ 81.3 มุสลิมร้อยละ 12 คริสต์ร้อยละ 2.3 ซิกข์ร้อยละ 1.9 และศาสนาอื่นๆ ร้อยละ 2.5
ระบอบการเมือง	ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy)
ระบบการปกครอง	สาธารณรัฐ (Federal Republic) แบ่งอำนาจการปกครองเป็น 28 รัฐ และสหภาพอาณาเขตของรัฐบาลกลาง (Union Territories) อีก 7 เขต
ประมุขของรัฐ	ประธานาธิบดี
หน่วยเงินตรา	Indian Rupee (INR)
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา	Indian Rupee / US Dollar / 43.32 (2551), 41.48 (2550), 45.3 (2549), 44.1 (2548), 45.31 (2547)
จำนวนสายโทรศัพท์ที่ใช้กันอยู่	38.76 ล้านเลขหมาย (พ.ศ.2551)
จำนวนโทรศัพท์มือถือ	296.08 ล้านเลขหมาย (พ.ศ.2551)
จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	80 ล้านคน (พ.ศ.2550)

ภาพรวมเศรษฐกิจประเทศอินเดีย

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ยร้อยละ 8.2 ต่อปี โดยเฉพาะในปี 2550 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงถึงร้อยละ 9 อินเดียเป็นประเทศที่คนมีการศึกษาสูงและเป็นคนที่มีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ และมีความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้อินเดียกลายเป็นประเทศหลักที่ทำการส่งออกบริการทางด้านซอฟต์แวร์ และบุคลากรทางด้านซอฟต์แวร์ ถึงแม้ว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะสูงมากแต่ธนาคารโลกยังคงกังวลเกี่ยวกับเรื่องการรวมรัฐ และการขาดดุลงบประมาณรัฐอยู่ที่ร้อยละ 5.6 ของ GDP การเจริญเติบโตและปริมาณประชากรที่มีสูงมากนั้นเป็นสาเหตุหลักของปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

สมาคมผู้ผลิตสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศของอินเดีย (MAIT) ได้วิเคราะห์ว่า อุปสงค์ขนาดใหญ่ของอินเดียเป็นแรงหนุนให้อุตสาหกรรมการผลิตเติบโต โดยอินเดียขณะนี้เปรียบเหมือนจีนเมื่อสิบปีที่แล้ว ที่มีผู้บริโภคขนาดใหญ่รออยู่ แต่อินเดียมีข้อได้เปรียบจีนในเรื่อง “การเปิดกว้าง” ที่มากกว่า อย่างไรก็ตาม อินเดียมีจุดอ่อนในเรื่องระบบสาธารณูปโภคค่อนข้างสูง อีกทั้งอินเดียต้องเร่งปรับปรุงระบบคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานและการลงทุนด้านพลังงานเพื่อส่งเสริมการขยายตัวของธุรกิจในประเทศ ในขณะที่เดียวกันอินเดียจะต้องส่งเสริมและเพิ่มอัตราการออมให้มั่งคั่งสูงขึ้น พร้อมกับต้องพัฒนาและแก้ไขปัญหาความแตกต่างในสังคม เพิ่มระบบการศึกษาให้ประชากรได้รับอย่างทั่วถึง

นอกจากนี้อินเดียยังได้รับการคาดหมายว่าจะกลายเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกับจีน เนื่องจากมีศักยภาพในแง่การเป็นตลาดขนาดใหญ่ แรงงานราคาถูก ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีบุคลากรที่มีคุณภาพจำนวนมาก

ข้อมูลเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ

อินเดียหันมาใช้ระบบเศรษฐกิจแบบตลาดแทนระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมภายใต้นโยบายทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 1991 (พ.ศ.2534) เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ และลดการขาดดุลการชำระเงินอย่างรุนแรงในขณะนั้น มีการใช้มาตรการเพื่อควบคุมการนำเข้าอย่างเข้มงวดเพื่อประหยัดเงินตราต่างประเทศ (ในช่วงต้นของการปฏิรูป) ในขณะที่ภาครัฐได้พยายามส่งเสริมการส่งออกเพื่อนำรายได้เข้าประเทศส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของอินเดียอย่างมาก ปัจจุบันอินเดียเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจเมื่อวัดจาก GDP ใหญ่เป็นอันดับที่ 12 ของโลกและเป็นอันดับที่ 3 ของเอเชียรองจากญี่ปุ่นและจีน มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยประมาณร้อยละ 8.2 ต่อปี และยังมีศักยภาพที่จะพัฒนาต่อไปอีกมากโดยเฉพาะในธุรกิจบริการทางด้าน IT ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของอินเดีย

อย่างไรก็ดี ถึงแม้การปฏิรูประบบเศรษฐกิจเมื่อปี 1991 (พ.ศ.2534) ทำให้อินเดียเปิดตลาดเสรีมากขึ้น แต่อัตราภาชี้นำเข้าของอินเดียก็ยังอยู่ในระดับที่สูงโดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าเกษตร อาหาร สิ่งทอ สินค้าปิโตรเคมี รถยนต์ และผลิตภัณฑ์เหล็กสำเร็จรูป ซึ่งถือเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการส่งออกสินค้าของไทย คาดว่า FTA ระหว่างไทย-อินเดีย จะช่วยเร่งกระบวนการเปิดเสรีการค้าของอินเดียให้เร็วยิ่งขึ้น

ข้อมูลเศรษฐกิจ

9

GDP	1,171 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (พ.ศ.2550)
รายได้เฉลี่ยต่อหัว	880 เหรียญสหรัฐฯ (มกราคม พ.ศ.2550)
อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ	ร้อยละ 8.2 (พ.ศ.2547-2549) Real GDP Growth ร้อยละ 9 (พ.ศ.2550)
ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ	161.7 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (พ.ศ.2549)
อัตราเงินเฟ้อ	ร้อยละ 5.3 (พ.ศ.2550)
ดุลการค้า	ไทยเกินดุล 715.36 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (พ.ศ.2551)
การส่งออกของอินเดีย	สินค้าส่งออก อัญมณีและเครื่องประดับ น้ำมันเชื้อเพลิง สิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม เหล็กและผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ และเวชภัณฑ์ ตลาดส่งออก สหรัฐฯ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จีน สิงคโปร์ฮ่องกง
การนำเข้าของอินเดีย	สินค้านำเข้า น้ำมันดิบ เครื่องจักรกล ทองคำ เพชร เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ น้ำมันเชื้อเพลิง แร่ และทองแดง แหล่งนำเข้า จีน ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐฯ อิหร่าน
ค่าธรรมเนียมศุลกากร	ร้อยละ 10
อากร CVD (Countervailing Duty)	ร้อยละ 4, 8, 16

ปัจจุบัน ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้ประโยชน์จาก FTA ไทย-อินเดีย ได้แล้วภายใต้ข้อตกลงการเร่งลดภาษีสินค้าบางส่วนทันที หรือที่เรียกว่า Early Harvest Scheme (EHS) ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้ากลุ่มแรกที่ทั้ง 2 ประเทศตกลงให้มีการลดภาษีกันก่อนที่จะมีการลดภาษีสินค้าอื่นๆ สินค้าในกลุ่ม EHS มีจำนวนทั้งสิ้น 82 รายการได้ยกเลิกภาษีไปตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2549

รายการสินค้าเร่งลดภาษี (EHS)

สินค้า EHS 82 รายการ ครอบคลุมสินค้าสำคัญ เช่น เงาะ ลำไย มังคุด ทุเรียน องุ่น ข้าวสาลี อาหารทะเลกระป๋อง (ปลาซาร์ดีน ปลาแชลมอน ปลาแมคเคอเรล และปู) และสินค้าอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออก เช่น อัญมณีและเครื่องประดับ (พลอยสี) เม็ดพลาสติก เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ พัดลม ตู้เย็น เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ และส่วนประกอบ เครื่องสีข้าว หม้อแปลงไฟฟ้า เครื่องประมวลผลข้อมูลวงจรพิมพ์ ส่วนประกอบของเฟอร์นิเจอร์ กระจกป่น (บอลลูม) และส่วนประกอบเครื่องยนต์ เป็นต้น

นับตั้งแต่มีการลดภาษีสินค้า EHS ในปี 2547 การค้ารวมสินค้า EHS 82 รายการ ขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยตลอด ในปี 2551 การค้ารวมสินค้า EHS มีมูลค่า 666.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไทยส่งออกไปอินเดีย 498.15 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และนำเข้าจากอินเดีย 168.65 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สินค้าที่ไทยสามารถขยายการส่งออกไปอินเดีย ได้แก่ เม็ดพลาสติก เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ หลอดภาพโทรทัศน์ เครื่องรับโทรทัศน์สี และเครื่องเพชรพลอย นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยอาจพิจารณานำเข้าสินค้าที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตจากอินเดีย เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก โดยสินค้าวัตถุดิบสำคัญที่มีการลดภาษีใน EHS ได้แก่ วัตถุดิบด้านการประมง เครื่องเพชรพลอย เหล็กและเหล็กกล้า

สินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออก

สินค้านอกเหนือจาก EHS 82 รายการ ที่กำลังอยู่ระหว่างเจรจา ลดภาษีนั้นมีหลายสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออก ได้แก่ เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่นๆ สิ่งทอและ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ด้าย ผ้าผืน เครื่องคอมพิวเตอร์ทำความเย็น ผลิตภัณฑ์จาก พลาสติก ทองแดงและของทำด้วยทองแดง เครื่องสำอาง สบู่และผลิตภัณฑ์ รักษาผิว และผลิตภัณฑ์ทำจากยาง เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคการส่งออก

ปัจจุบันอินเดียยังมีการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures : NTMs) อยู่หลายประเภท เช่น การกำหนดใบอนุญาต นำเข้า (Import Licensing) สำหรับสินค้าบางประเภท เช่น พืชน้ำมันและเมล็ด ัญพืช เครื่องจักรมือสองสินค้าบางชนิดตัวแทนของรัฐเป็นผู้นำเข้าได้แต่เพียง ผู้เดียว เช่น สินค้าข้าว ข้าวสาลี เนื้อมะพร้าวแห้ง ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และปุ๋ย เป็นต้น และปัญหาสำคัญอีกประการคือ การประเมินราคาศุลกากรของอินเดีย ซึ่งมักจะปฏิเสธมูลค่าสินค้าที่ผู้นำเข้าแจ้งและทำการประเมินราคาใหม่ ส่งผลให้ ผู้นำเข้าต้องเสียภาษีมากขึ้น ทั้งนี้ ปัญหาทั้งสองกำลังจะถูกแก้ไขในเวที WTO

ปัญหาในเรื่องมาตรฐานและการทดสอบมาตรฐาน ถือเป็นอุปสรรค สำคัญอีกประการของการส่งออกไปยังอินเดีย รัฐบาลอินเดียกำหนดให้สินค้า 73 ชนิด จะต้องได้รับการรับรองจากสำนักงานมาตรฐานของอินเดียก่อนจึงจะ สามารถนำเข้ามาได้ ตัวอย่างสินค้า เช่น นมและผลิตภัณฑ์ ขวดพลาสติก ปูนซีเมนต์บางประเภท ท่อ/แผ่นทำด้วยเหล็กกล้า แบตเตอรี่ชนิดเซลล์แห้ง เป็นต้น นอกจากนี้ อินเดียยังมีการกำหนดมาตรฐานไอเสียของรถยนต์ที่ไม่โปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตอินเดียมากกว่าผู้ผลิตจากต่างประเทศ สำหรับสินค้า สิ่งทออินเดียยังห้ามนำเข้าสิ่งทอที่ใช้ azo-dye ในกระบวนการผลิต สำหรับ ผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารนั้น หลายมาตรฐานสินค้าที่อินเดียกำหนดนั้น

ยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งส่งผลกระทบต่อสินค้าประเภทสัตว์ปีก อาหารสัตว์ ที่อินเดียนำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งมาตรการกำกับกับการนำเข้าพืชของอินเดีย (Plant Quarantine) ได้ส่งผลกระทบต่อส่งออกผักและผลไม้สดจากไทย ซึ่งในการเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย ฝ่ายไทยก็ได้หยิบยกขึ้นหารือกับอินเดียและมีการแก้ปัญหาดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้จะมีการจัดตั้ง SPS Cooperation และกำหนดให้มี Focal Point ของแต่ละฝ่ายเพื่อประสานงานระหว่างกันในอนาคตต่อไป นอกจากนี้สินค้าเกษตรที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมก็จะถูกอินเดียจับตาเป็นพิเศษด้วย

ปัญหาการใช้มาตรการ NTMs ดังกล่าวข้างต้น ฝ่ายไทยได้ยกขึ้นหารือกับอินเดียเพื่อลดอุปสรรคที่ผู้ส่งออกไทยต้องประสบในช่วงที่ผ่านมา โดยหน่วยงานมาตรฐานของอินเดีย (Bureau of Indian Standards : BIS) และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ของไทย ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างกัน เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2550 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างสองฝ่าย ที่จะส่งเสริมกิจกรรมด้านมาตรฐาน การรับรอง การวัด การทดสอบ การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการฝึกอบรมระหว่างกัน

4.

กฎแหล่งกำเนิดสินค้า

กฎแหล่งกำเนิดสินค้าเป็นกฎเกณฑ์ที่ประเทศคู่เจรจา FTA กำหนดขึ้นระหว่างกันเพื่อตรวจสอบสัญชาติของสินค้า ซึ่งสินค้าแต่ละชนิดก็จะมีกฎแหล่งกำเนิดแตกต่างกันไป และแตกต่างกันไปอีกในแต่ละ FTA สินค้าที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันก็อาจจะมีกฎเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกัน หรืออาจแตกต่างกันก็ได้ สินค้าส่งออกของไทยที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรภายใต้ FTA ไทย-อินเดีย

จะต้องเป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย และมีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วย
แหล่งกำเนิดสินค้าที่ไทยและอินเดียกำหนดร่วมกัน ซึ่งกฎเกณฑ์ดังกล่าวกำลัง
อยู่ระหว่างการเจรจาในขณะนี้ สำหรับสินค้าในกลุ่มเร่งลดภาษี Early Harvest
Scheme 82 รายการ ทั้งสองฝ่ายได้กำหนดให้ใช้กฎแหล่งกำเนิดสินค้า
ชั่วคราวไปก่อน จนกว่ากฎเกณฑ์ถาวรจะเจรจาเสร็จ ซึ่งจะมีหลักเกณฑ์สำคัญ
ดังนี้

(1) หลักเกณฑ์ Wholly Obtained (WO) คือ สินค้าที่ผลิตโดยใช้
วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมด จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้ FTA เช่น
สินค้าเกษตร และสินแร่ต่างๆ รวม 10 รายการ

(2) หลักเกณฑ์ Percentage Criterion หรือหลัก Local Content
(LC) คือสินค้าที่ผลิตโดยใช้สัดส่วนวัตถุดิบและต้นทุนภายในประเทศต่อราคา
ส่งออก (Local Value Added Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละตามที่กำหนดใน
แต่ละสินค้า (ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ที่ร้อยละ 40 ของมูลค่า F.O.B.) จึงจะได้รับสิทธิ
พิเศษทางภาษี สินค้าที่ใช้หลักเกณฑ์ข้อนี้ เช่น อาหารทะเลปรุงแต่ง เป็นต้น

(3) หลักเกณฑ์ Substantial Transformation (ST) คือ สินค้ามีการ
ผลิตตามหลักการเปลี่ยนพิกัดทางศุลกากรในระดับ 4 หลัก หรือ 6 หลัก ซึ่งหลักนี้
มักจะใช้ร่วมกับหลักเกณฑ์ Percentage Criterion คือสินค้าจะได้รับสิทธิ
พิเศษทางภาษีเมื่อผ่านหลักเกณฑ์ทั้งสองนี้ สินค้าที่อยู่ในกลุ่มต้องใช้หลักในข้อนี้
ได้แก่ เครื่องรับโทรทัศน์สี นาฬิกา เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์เหล็ก
แผ่นรีด สารเคมีต่างๆ ส่วนประกอบ และเครื่องเพชรพลอย รวม 68 รายการ

อย่างไรก็ดี สำหรับสินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตอย่างง่าย เช่น การ
เปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ การแยกส่วนประกอบ การประทับตรา จะไม่ถือว่าสินค้านั้น
มีแหล่งกำเนิดในประเทศไทย

5. การค้าบริการในตลาดอินเดีย

อินเดียกำลังจะเป็นประเทศผู้ส่งออกบริการรายใหญ่ของโลก โดยเฉพาะธุรกิจ Call Center และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ อย่างไรก็ดี ในธุรกิจบริการที่สำคัญ ภาครัฐเองยังคงเป็นผู้ดำเนินการเอง ส่วนธุรกิจที่ภาคเอกชนและผู้ประกอบการต่างประเทศมีบทบาทสำคัญ ได้แก่ ธุรกิจโฆษณา บัญชี รถยนต์ให้เช่า และธุรกิจที่ปรึกษา สำหรับธุรกิจบริการด้านการสื่อสาร ธุรกิจบริการวิชาชีพ (Professional Services) หรือการเงินนั้น อินเดียยังคงไม่ผ่อนคลายกฎระเบียบมากนัก

สำหรับการเจรจาเปิดเสรีภาคบริการของอินเดียภายใต้ FTA ไทย-อินเดียนั้นยังอยู่ในขั้นตอนของการเจรจา สำหรับภาคธุรกิจบริการที่ไทยให้ความสำคัญและได้พยายามผลักดันให้อินเดียเปิดเสรี ได้แก่ ธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว สุขภาพ การขนส่ง โทรคมนาคม บริการด้านคอมพิวเตอร์ การเงิน ธุรกิจการวิชาชีพ และการก่อสร้าง เป็นต้น ขอให้ผู้ประกอบการที่สนใจขยายการค้าบริการไปยังอินเดียติดตามความคืบหน้าของการเจรจาในเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด

6. โอกาสการลงทุนในอินเดีย

ไทยและอินเดียมีข้อตกลงร่วมกันว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Bilateral Investment Protection and Promotion Agreement : BIPA) ซึ่งได้มีการลงนามไปตั้งแต่ปี 2543 และยังคงมีผลบังคับใช้ถึงปัจจุบัน ดังนั้น ความตกลงเปิดเสรีการลงทุนใน FTA ไทย-อินเดีย ฉบับที่กำลังเจรจากันอยู่นั้นจึงครอบคลุมกว้างขวางกว่า BIPA ซึ่งทั้งสองฝ่ายกำลังอยู่ระหว่างการหารือกับหน่วยงานด้านการลงทุนและภาคเอกชนของแต่ละประเทศ เพื่อให้ได้

ข้อตกลงที่เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนทั้งสองประเทศอย่างสูงสุด ปัจจุบันได้เริ่มมีนักลงทุนจากอินเดียเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมต่างๆ ของไทยบ้างแล้ว เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วน จึงคาดว่า FTA ไทย-อินเดีย จะส่งผลดึงดูดนักลงทุนชาวอินเดียให้เข้ามาลงทุนในไทยมากยิ่งขึ้น ในขณะที่นักลงทุนชาวไทยก็จะมีโอกาสขยายการลงทุนไปในอินเดียมากขึ้นเช่นกัน

ช่องทางการลงทุนในอินเดีย

การลงทุนในอินเดียสามารถทำได้ 2 ช่องทางคือ

(1) การลงทุนโดยผ่านช่องทางอัตโนมัติ (Automatic Route) อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของธนาคารกลางหรือ Reserve Bank of India (RBI) ด้วยวิธีการที่นักลงทุนต่างชาติจะแจ้งให้ RBI ทราบถึงการลงทุนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่นำเงินมาลงทุนและวันที่ออกหุ้นของบริษัท

(2) การลงทุนโดยขออนุมัติจาก Foreign Investment Promotion Board (FIPB) และรัฐบาล เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการบางอย่างที่กฎหมายกำหนดไว้

นอกจากนี้ เพื่อส่งเสริมการลงทุนรัฐบาลอินเดียได้เสนอสิ่งจูงใจพิเศษให้นักลงทุนจัดตั้งโรงงานผลิตสินค้าสำหรับการส่งออกในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (EPZ) หรือ (EOU/SEZ) ซึ่งอนุญาตให้ชาวต่างชาติลงทุนได้ 100% (ภายใต้ข้อจำกัดบางประการ) โดยเขต EPZ ตั้งขึ้นเพื่อเป็นเขตผลิตสินค้าเพื่อส่งออกภายใต้สภาพที่ปลอดภาษีและต้นทุนการผลิตต่ำ ในแต่ละเขตมีระบบอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น ที่ดินที่พัฒนาแล้ว โรงงานที่ออกแบบได้มาตรฐาน ถนน ระบบไฟฟ้า น้ำ และระบบศุลกากร ในขณะที่ EOU อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์คล้ายๆ กับ EPZ แต่โครงการนี้ให้ทางเลือกที่กว้างกว่าในแง่ของสถานที่ตั้งโรงงานที่เหมาะสมกับแหล่งวัตถุดิบ ท่าเรือส่งออก แรงงานที่มีทักษะตามที่ต้องการ และขนาดที่ดินที่กว้างกว่าสำหรับการดำเนินโครงการ

ประโยชน์จาก FTA จะเกิดขึ้นสูงสุดเมื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมมือและเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน ความร่วมมือทั้งในด้านข้อมูล ข่าวสาร ข้อคิดเห็นระหว่างหน่วยงานที่ทำหน้าที่เจรจาของภาครัฐ เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงการต่างประเทศ เป็นต้น ภาคเอกชน ตัวแทนภาคธุรกิจ สมาคมผู้ประกอบการ นักวิชาการ รวมทั้งองค์กรอิสระต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลของการเจรจา ดังนั้น ทุกฝ่ายจึงต้องร่วมมือกันเพื่อให้การเจรจาเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม

ภายหลังการจัดทำ FTA ไทย-อินเดียแล้ว แน่นอนว่าระดับการแข่งขันจะต้องสูงขึ้น แต่ FTA ก็จะช่วยเปิดโอกาสทางการค้าใหม่ๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น และใช้ประโยชน์จากโอกาสที่เปิดกว้างนี้ สำหรับแนวทางที่ผู้ประกอบการอาจนำไปปรับใช้กับธุรกิจ เช่น

- 1) เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การจัดการ การบริหารต้นทุน ปรับใช้เทคนิคการบริหารสมัยใหม่ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 2) พัฒนารูปแบบและคุณภาพสินค้า โดยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานให้สูงขึ้น เพื่อเข้าสู่ตลาดระดับบน ซึ่งจะช่วยลดการแข่งขันในสินค้าระดับล่าง และการสร้าง Brand Name สินค้าของไทยให้เป็นที่รู้จักในอินเดีย
- 3) ลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตให้สูงขึ้น
- 4) พัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะแรงงานฝีมือและช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจและระดับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
- 5) พัฒนาและขยายตลาดเชิงรุก โดยใช้ตลาดเป็นตัวนำ ผลิตสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ขยายช่องทางการค้าในการเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรงมากขึ้นมีกระบวนการผลิตและส่งมอบสินค้าอย่างรวดเร็ว

6) พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาคเอกชนไทยกับภาคเอกชนของประเทศที่ร่วมจัดทำเขตการค้าเสรี เช่น การจัดตั้งสภาธุรกิจ เป็นต้น

7) ติดต่อกู้ค้าชาวอินเดียอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรักษาความสัมพันธ์ทางการค้าในระยะยาว

นอกจากนี้ ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเจรจา FTA ไทย-อินเดียได้โดยผ่านสมาคมต่างๆ เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย และสภาวิชาชีพต่างๆ เป็นต้น หรือถ้าเป็นผู้ประกอบการเกษตรกร หรือประชาชนที่ไม่ได้สังกัดสมาคมใดๆ ก็สามารถร่วมแสดงความคิดเห็น หรือส่งข้อเสนอแนะโดยตรงมาได้ที่ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งจะรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มต่างๆ แล้วนำมาประมวลเพื่อหาทำที่ในการเจรจาต่อไป

8.

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ FTA ไทย-อินเดีย

กระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ : 02-507-7444

โทรสาร : 02-547-5630-1

Website : <http://www.dtn.go.th>
<http://www.thaifta.com>

FTA Call Center : 02-507-7555

FTA One Stop Service : 02-512-0123 ต่อ 823

กรมการค้าต่างประเทศ

สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า

44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ : 02-547-4817 สายด่วน : 1385

โทรสาร : 02-547-4816

Website : <http://www.dft.go.th>

E-mail : tpdf@moc.go.th

สำนักงานการค้าต่างประเทศ เขต 1 (เชียงใหม่)

โทรศัพท์ : 053-274-671-2

โทรสาร : 053-277-901

สำนักงานการค้าต่างประเทศ เขต 2 (หาดใหญ่)

โทรศัพท์ : 074-252-500

โทรสาร : 074-252-501-2 ต่อ 20

สำนักงานการค้าต่างประเทศ เขต 3 (ชลบุรี)

โทรศัพท์ : 038-342-500

โทรสาร : 038-341-173-4

สำนักงานการค้าต่างประเทศ เขต 4 (สระแก้ว)

โทรศัพท์ : 037-425-062

โทรสาร : 037-425-063

สำนักงานการค้าต่างประเทศ เขต 5 (หนองคาย)

โทรศัพท์ : 042-413-337

โทรสาร : 042-413-376

สำนักงานการค้าต่างประเทศ เขต 6 (เชียงราย)

โทรศัพท์ : 053-719-612-4

โทรสาร : 053-719-615

กรมส่งเสริมการส่งออก

สำนักพัฒนาการตลาดต่างประเทศ

27/77 ถนนรัชดาภิเษก แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 02-513-1909-15

โทรสาร : 02-512-1079, 02-512-2235

Website : <http://www.depthai.go.th>

E-mail : intmk@depthai.go.th

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงนิวเดลี

Thai Trade Center, New Delhi

10 Bd., Ground Floor, Munirka Marg, Vasant Vihar, New Delhi 110057, India

โทรศัพท์ : 91-11 46010409, 91-11 46010408

โทรสาร : 91-11 46010405, 91-11 26156862

E-mail : thaicnewdelhi@depthai.go.th,
ketchaingmai@hotmail.com

กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 02-273-9020

โทรสาร : 02-273-9059

Website : <http://www.mof.go.th>

กรมศุลกากร

ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ : 02-249-0431-40

โทรสาร : 02-249-2874

Website : <http://www.customs.go.th>

กระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 02-643-5248-9

โทรสาร : 02-643-5247

Website : <http://www.mfa.go.th>

E-mail : interecon@mfa.go.th

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 02-643-5040

โทรสาร : 02-643-5041

Website : <http://www.mfa.go.th>

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 02-643-5043-44

โทรสาร : 02-643-5045

Website : <http://www.mfa.go.th>

E-mail : southasian@mfa.go.th

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 02-940-5550-1

โทรสาร : 02-940-7210

Website : <http://www.oae.go.th>

กรมวิชาการเกษตร

ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 02-579-0151-7

โทรสาร : 02-579-5248

Website : <http://www.doa.go.th>

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 02-653-4444

โทรสาร : 02-653-4905

Website : <http://www.moac.go.th>

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

ถนนราชดำเนีนนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์ : 02-280-3906-7

โทรสาร : 02-280-3885

Website : <http://www.acfs.go.th>

กระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 02-202-4336

โทรสาร : 02-202-4308

Website : <http://www.oie.go.th>

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 02-202-3301-4

โทรสาร : 02-202-3415

Website : <http://www.tisi.go.th>

สถานเอกอัครราชทูต

สถานเอกอัครราชทูตอินเดีย ประจำประเทศไทย

46 ซอยประสานมิตร สุขุมวิท กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ : 02-258-0300-5

โทรสาร : 02-258-4627

Website : <http://www.indiaemb.or.th>

E-mail : indiaemb@mozart.inet.co.th

สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงนิวเดลี

Royal Thai Embassy; 56-N Nyaya Marg,
Chanakyapuri, New Delhi, India 110021

โทรศัพท์ : 91-112-611-5678

โทรสาร : 91-112-687-2029

Website : <http://www.thaiemb.org.in>

E-mail : thaidel@thaiemb.org.in

กรมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบึงกระสอน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. 0-2507-7444 โทรสาร 0-2547-5631

Call Center : 0-2507-7555

Website : www.thaifta.com และ www.dtn.go.th

สิงหาคม 2552